

**Проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на
Център за спешна медицинска помощ по въздух**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 13.04.2023 г. - 27.04.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #7500-К

Област на политика: Архив - Здравеопазване

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на здравеопазването

Тип носител: Национално

Системата за спешна медицинска помощ /СМП/ в Република България включва 28 центъра за спешна медицинска помощ /ЦСМП/, базирани в областните центрове, съобразно административно – териториалното деление на страната, с разкрити предимно в общински центрове 198 филиала /ФСМП/.

Налице са различия както в рамките на районите на обслужване на един ЦСМП, така и между отделните области на страната, дължащи се на особеностите на географското местоположение и пътната инфраструктура, като съществува известна неравнопоставеност на населението по отношение на времето за достъп до спешна медицинска помощ, която съгласно европейските стандарти е най- ефективна, ако бъде оказана в рамките на до 20 минути от инцидента.

Около 15% от населените места са с време за достъп в диапазона над 30 минути, при които оказването на адекватна медицинска помощ при спешни състояния е силно затруднено.

Проблемен елемент от транспорта на спешната медицинска помощ е въздушния санитарен транспорт за оказване на медицинска помощ. Към момента той се осигурява от министерство на отбраната, като се определят условията и реда за ползване на военни въздухоплователни средства за медицинска евакуация.

За сравнение, в европейските държави има съвременен подход – създадена е сериозна организация на санитарна авиация за оказване на спешна медицинска помощ на населението /HEMS/, която функционира в съответствие на общопризнати и

утвърдени европейски стандарти и нормативи.

С проекта на постановление се създава Център за спешна медицинска помощ по въздух с предмет на дейност - оказване на спешна медицинска помощ на болели и пострадали лица на местопроизшествието и по време на транспортирането; осигуряване на медицински специалист или екип при извършване на въздушен транспорт на донори на органи и на органи, предназначени за трансплантация, кръв и кръвни съставки, при необходимост от придружаване; осигуряване на медицински специалист или екип при извършване на въздушен транспорт за нуждите на Министерството на здравеопазването, при необходимост от придружаване; координация на дейностите по предоставяне на транспорт по въздух, както и при възникнала нужда от специализиран въздушен транспорт чрез междуструктурна комуникация с Държавния авиационен оператор, централите за спешна медицинска помощ, лечебните заведения, структурите на Министерството на вътрешните работи, регионалните здравни инспекции, Министерството на здравеопазването и други държавни институции; осъществяване на обучение на специализанти по спешна медицина и продължителна квалификация като база за обучение след получаване на одобрение от министъра на здравеопазването за извършване на дейности по чл. 90, ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

С цел трайно и устойчиво решаване на въпроса за осигуряване на въздушен транспорт за нуждите на спешната медицинска помощ, организирана от държавата, на Държавния авиационен оператор е възложено да осигури транспорта, а именно - полетите за осигуряване на въздушен транспорт за нуждите на спешната медицинска помощ. С възлагането на дейността на Държавния авиационен оператор се гарантира много по-лесно и безпроблемно взаимодействието с другите ангажирани в дейността държавни служби - тези на Министерството на здравеопазването, Министерството на транспорта и съобщенията, на Министерството на вътрешните работи и на други. В тази връзка, министъра на здравеопазването има задължението да осигури екипите от квалифицирани медицински специалисти. За тази цел е необходимо в спешен порядък да се осигурят необходимите 68 щатни бройки за сформирани на новият Център за спешна медицинска помощ по въздух.

Дейността на Центъра ще се осъществява от :

1. Стационарни екипи:
  - стационарни диспечерски екипи в координационната централа;
2. Мобилни спешни екипи:
  - Реанимационни екипи;
  - Лекарски екипи;
  - Долекарски екипи;
  - Домедицински екипи.

За създаването на Центъра за спешна помощ по въздух, за обслужване на въздушната спешна медицинска помощ, осъществявана територията на страната

посредством вертолети е необходимо да бъдат осигурени 68 щатни бройки, с цел устойчиво решаване на въпроса за осигуряване на въздушен транспорт за нуждите на лица със спешни състояния, при които е наложително транспортиране във възможно най-кратки срокове на отдалечени разстояния, както и осигуряването на медицински специалист или екип за консултация или при извършване на въздушен транспорт на донори на органи и на органи, предназначени за трансплантация, кръв и кръвни съставки, при необходимост от придружаването им по време на транспортирането.

Въвеждането в експлоатация на национална система за HEMS ще скъси времето за реакция на екипите за спешна медицинска помощ и ще повиши качеството на оказваната в необходимия обем медицинска помощ на пациенти със спешни състояния. Създаването на Център за спешна медицинска помощ по въздух /ЦСМПВ/ ще присъедини страната към европейската система на HEMS, ще подобри готовността на системата за спешна медицинска помощ за реагиране при кризи и преодоляване последствията от природни бедствия и крупни аварии. Не на последно място, със създаването на организация в България за оказване на спешна медицинска помощ чрез въздухоплавателни средства, нашата държава ще достигне и нивото на организация на оказване на спешна медицинска помощ на останалите страни-членки на ЕС.

След направен анализ за създаването на новият Център за спешна медицинска помощ по въздух, включващ в структурата си 4 бази за оказване на спешна помощ по въздух – гр. София, гр. Долна Митрополия, гр. Варна и Безмер ще са необходими допълнителни средства в размер на 8 500 000 лв. в т. ч. средства за персонал в размер 6 800 000 /шест милиона и осемстотин хиляди/ лева за обезпечаването на възнагражденията на служителите в годишен размер .

С постановлението се отправя и искане за увеличаването на щатната численост на Министерство на здравеопазването, в частност на централните за спешна медицинска помощ, поради необходимостта от разкриване на филиал за спешна медицинска помощ в гр. Сърница към Център за спешна медицинска помощ – Пазарджик; - филиал за спешна медицинска помощ в гр. Приморско към Център за спешна медицинска помощ- Бургас.

С цел да се подобри достъпа до спешна помощ на гражданите по време на туристическия сезон, когато броят на пребиваващите по българското Черноморие се увеличава многократно, през 2022 г. Министерството на здравеопазването съвместно с Министерството на туризма се наложи спешно да създаде организация на територията на гр. Приморско да функционира изнесен екип на Спешна медицинска помощ, с оглед необходимостта от обезпечаването на спешната помощ по черноморските курорти. Към момента за осигуряване на спешната помощ по южното Черноморие са разкрити филиали за спешна медицинска помощ в гр. Царево и гр. Созопол. Поради необходимостта от скъсяване на времето за пристигане на линейките е необходимо да се разкрие Филиал за спешна медицинска помощ в гр. Приморско към Центъра за спешна медицинска помощ – гр. Бургас с два екипа – един мобилен и един стационарен за осъществяване на 24/7 режим на работа. Във всеки екип е необходимо да се включат по 12 души медицински персонал, както и 2 бр.

санитари – общо 26 бройки.

За обезпечаване на щатната численост на Центъра за спешна медицинска помощ – гр. Бургас, с цел изпълнение на дейности на Филиал за спешна медицинска помощ в гр. Приморско са необходими 26 щатни бройки.

За обезпечаване на спешната помощ, община Сърница е осигурила помещение и линейка за нуждите на населението и гостите на общината. Спешният център работи само през деня. Медиците в гр. Сърница са на разположение само от 8 до 20 часа. Това е времето, в което местните жители и гостите в десетките туристически обекти около язовир Доспат могат да си позволят да ползват медицинска помощ. При спешни повиквания през нощта, се изпраща линейка от филиала за спешна медицинска помощ в гр. Велинград, което при добри климатични условия отнема повече от час. За изпълнението на тази дейност ЦСМП Пазарджик осигурява медицински екип, който дежури по график, извън основния график на центъра, до разкриването на филиал. Това води до отчитане на часове извънреден труд в голям размер, но в същото време не води до своевременна спешна помощ за нуждите на жителите на община Сърница.

За обезпечаване на щатната численост на Центъра за спешна медицинска помощ – гр. Пазарджик, с цел изпълнение на дейности на Филиал за спешна медицинска помощ в гр. Сърница, са необходими 18 души медицински персонал, както и 2 бр. санитарни – общо 20 бройки.

Системата за спешна медицинска помощ в България е неразделна част от публичното здравеопазване и следва да се разглежда като функционално обединение на дейности и структури във връзка с диагностиката и лечението на лица със спешни състояния, осъществявани в извънболнични и болнични условия.

Сериозно влияние за подобряване на качеството на системата за спешна помощ през последните години имаше изпълнението на мерките от Концепция за развитие на системата за спешна медицинска помощ 2014-2020 г. и Националната здравна стратегия 2020. Въпреки това, в системата за спешна медицинска помощ все още се наблюдават значителни проблеми, създаващи рискове за своевременността и качеството на оказаната спешна помощ. Основна причина за това са затрудненията при оказване на спешна медицинска помощ в трудно проходими планински райони, райони с потоци от многобройни туристи в определени периоди на годината, както и необходимостта от по-продължително транспортиране на пациенти до лечебни заведения за болнична помощ с необходимия капацитет за оказване на специализирана болнична спешна помощ.

На основание чл. 35 от Закона за лечебните заведения и във връзка с възникнали потребности от създаване на филиали за спешна медицинска помощ в община Сърница към Центъра за спешна медицинска помощ – Пазарджик и гр. Приморско към Център за спешна медицинска помощ – Бургас, е необходимо да бъдат увеличени щатните бройки на изброените центрове съответно с 20 бр. за ЦСМП-Пазарджик, 26 бр. за ЦСМП – Бургас.

Ресурсната осигуреност в центровете за спешна медицинска помощ се определя с Наредба №3 от 06.10.2017г. за утвърждаване на медицински стандарт „Спешна медицина“ издадена от министъра на здравеопазването и с Постановление № 148 на Министерския съвет от 2017 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на здравеопазването. Без промени в Постановление на Министерски съвет № 148, възникналите проблеми с кадровата обезпеченост на създавания Център за спешна медицинска помощ по въздух, на Центъра за спешна медицинска помощ – Бургас и Центъра за спешна медицинска помощ – Пазарджик не могат да бъдат разрешени.

За увеличаването на щатната численост на центровете за спешна медицинска помощ е необходимо да бъдат предприети действия за промяната на Постановление № 148 от 24 юли 2017 г. за приемане на Устройствения правилник на Министерството на здравеопазването, в Правилника за устройството и дейността на Център за спешна медицинска помощ, издаден от Министъра на здравеопазването и обн. ДВ бр. 98 от 12 ноември 1999 г. и изготвен нов Правилник за устройство и дейността на Центъра за спешна медицинска помощ по въздух.

За създаване на филиали за спешна медицинска помощ в община Сърница към Центъра за спешна медицинска помощ – Пазарджик и гр. Приморско към Център за спешна медицинска помощ – Бургас, е необходимо да бъдат увеличени щатните бройки на изброените центрове съответно с 20 бр. и средства по показател „Персонал“- 654 200 лв. за ЦСМП-Пазарджик и - 26 бр. за ЦСМП – Бургас и средства по показател „Персонал“ - 967 100 лв. , или общо 1 621 300 лв.

Предвид статута на центровете за спешна медицинска помощ считаме, че при увеличаване на щатните бройки на центровете за спешна медицинска помощ не е необходимо да се прилага изискването на § 16, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за администрацията за компенсиране на увеличението.

В рамките на разчетените бюджетни параметри за периода 2024-2025 г., Министерство на здравеопазването няма възможност да осигури необходимите средства дейността на допълнителните екипи.

Проектът на акт ще окаже въздействие върху държавния бюджет кумулативно през настоящата и през следващите бюджетни години, тъй като по бюджета на Министерството на здравеопазването не са предвидени средства в размер на 10 121 300 лева на годишна база, за увеличаването на щатната численост на Министерство на здравеопазването, в частност на центровете за спешна медицинска помощ.

За предложеният проект на Постановление е изготвена финансова обосновка за актове, които оказват въздействие върху държавния бюджет по Приложение № 2.1 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. ключовите индикатори, заложен в програмния формат на бюджет на Министерство на здравеопазването.

С предложения проект не се транспонират актове на Европейския съюз, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствието с европейското право, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. За създаването на филиали към центрoвете за спешна медицинска помощ не е необходимо да бъде стартирана процедура през одобрение на Съвета за административна реформа, поради факта, че центрoвете за спешна медицинска помощ са лечебни заведения по смисъла на чл. 5, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и не са администрации по смисъла на Закона за администрацията.

По проекта на Постановление, на основание чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове е изготвена частична предварителна оценка на въздействието и са проведени обществени консултации на основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 - 34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Първите вертолети за нуждите на спешната медицинска помощ ще бъдат осигурени от средата на 2023 година.

С оглед на необходимото време за структуриране и организиране на дейността на Центъра за спешна медицинска помощ по въздух за незабавно започване на дейността при наличие на вертолети на територията на страната, е необходимо общественото обсъждане да бъде проведено в съкратен 14 (четирнадесет) дневен срок.

Адрес за изпращане на становища и предложения: gpavlova@mh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на здравеопазването

Адрес: София, София, пл. Света Неделя № 5

Електронна поща: press@mh.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Център за спешна медицинска помощ по въздух - вер. 1.0 | 13.04.2023](#)

[Доклад на министъра на здравеопазването - вер. 1.0 | 13.04.2023](#)

[Частична оценка на въздействието - вер. 1.0 | 13.04.2023](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ - вер. 1.0 | 13.04.2023](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 28.04.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 13.04.2023

Приключване на консултацията - 27.04.2023

Справка за получените предложения - 28.04.2023

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
